وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

دفتر امور اقتصادی

خبرنامه علمی- تحلیلی

سال چهارم، شماره۱، فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۳

یادداشت تحلیلی: تحلیلی بر وضعیت جهانی برنج و فراورده‌های آن..... ۳
مرور گزارش‌های تحقیقاتی: ارزیابی اقتصادی محصولات گلخانه‌ای منتخب استان کرمان..... ۶
یافته قابل ترویج: فرآیند بهینه صدور مجوزهای آبزی پروری و شیلات..... ۸
بررسی ایجاد فرآیندیکپارچه سازی زنجیره تولید گوشت قرمز عشایر (گوسفند داشتی) تا عرضه محصول نهایی..... ۹
مفاهیم اقتصادی-اجتماعی: یادگیری افقی ۱۱
مقالات: بررسی میزان موفقیت دانش علمی و تجارب عملی کشاورزان جهت مدیریت مبارزه با بیماری گموز پسته..... ۱۳
الگوی مطلوب تجاری در زنجیره ارزش مرکبات بر اساس مولفه های اقتصادی-اجتماعی- فرهنگی – زیست محیطی و ساختاری استان فارس ۱۴
Investigating the economic effects of government policies on broiler production units in Fars province..... ۱۵
معرفی کتاب: پیشرفت‌ها در زراعت چای توسط محققین مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی گیلان و پژوهشکده چای کشور ۱۶
معرفی روش تحقیق: پژوهش اسنادی..... ۱۷
خلاصه وبینارهای آموزشی ۱۹
رویدادهای خبری ۲۱

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

دفتر امور اقتصادی

مدیرمسئول: علیرضا نیکویی

سردبیر: صفت اله رحمانی

مدیر داخلی: ندا علیزاده

اعضای هیئت تحریریه (به ترتیب الفبا):

بهروز حسن‌پور

باقر حسین پور

ندا علیزاده

احمد محدث

مهرنوش میرزایی

علیرضا نیکویی

حمیدرضا وجدانی

همکاران این شماره:

فاطمه عسگری- مهدیه ساعی- پرویز بیات- اصغر صالحی- زهرا خشنودی فر- رضا صداقت- رهام رحمانی- ندا علیزاده- شهباز شمس الدینی- بهروز حسن پور- راحله فرهنگ..

تحلیلی بر وضعیت جهانی برنج و فراورده‌های آن

نویسنده: دکتر فاطمه عسگری*

برنج به‌طور گسترده در سرتاسر جهان کشت می‌شود و هرچند به‌طور عمده به‌عنوان یک محصول یک ساله شناخته می‌شود، اما ممکن است حتی برای چندین سال دوام بیاورد. این گیاه غالباً تحت شرایط غرقابی رشد می‌کند که این امر تسهیل کود دهی و نیز کاهش شیوع آفات و انتشار علف‌های هرز را به دنبال دارد. بخش اعظم تولید جهانی برنج در آسیا انجام می‌گیرد و در بسیاری از کشورهای این منطقه، بیش از یک محصول در هر فصل زراعی کاشته می‌شود. بیش از نیمی از تولید جهانی برنج در چین و هند صورت می‌گیرد. نوع نظام‌های تولیدی برای کشت این محصول در کشورهای درحال‌توسعه آسیایی تأثیر زیادی بر بازارهای جهانی دارد، برای مثال رشد عملکرد محصول در کشورهای آسیایی افزایش قابل‌ملاحظه‌ای بر میزان فراهمی و تجارت جهانی آن دارد.

انتظار می‌رود تولید جهانی برنج در سال ۲۰۲۹ به ۵۸۲ میلیون تن برسد. پیش‌بینی می‌شود آسیا نقش عمده‌ای در افزایش تولید جهانی برنج در دوره چشم‌انداز داشته باشد و ۶۱ میلیون تن از افزایش تولید جهانی را به خود اختصاص دهد. انتظار می‌رود بیشترین میزان رشد تولید برنج در هند که در حال حاضر دومین تولیدکننده بزرگ برنج در جهان است، اتفاق بیافتد. پیش‌بینی می‌شود افزایش تولید برنج در هند به‌واسطه بهبود عملکرد محصول محقق شود و اقدامات سیاستی در راستای ترویج استفاده از ارقام جدید بذر و توسعه و نگهداری تأسیسات آبیاری به آن کمک نماید. حفظ و تداوم طرح حداقل قیمت حمایتی در دوره چشم انداز بایستی از کشت برنج در هند و چین حمایت کند.

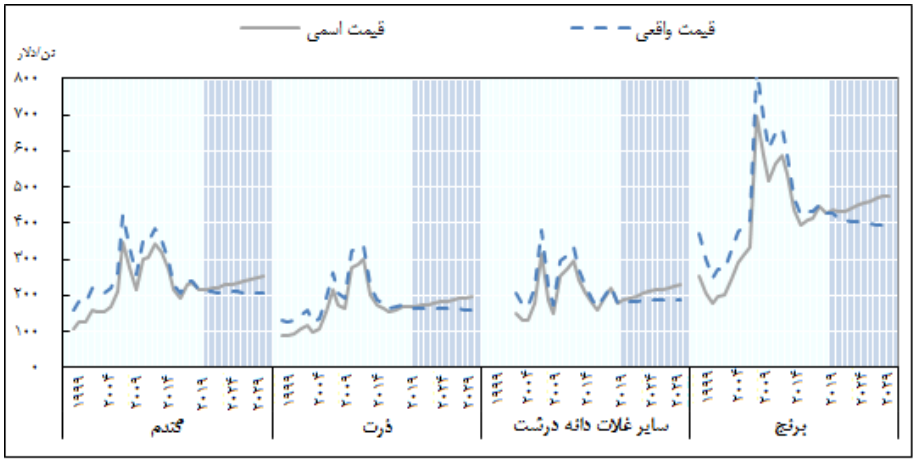
درهرحال، نرخ رشد تولید برنج در چین در دوره چشم‌انداز کندتر از دهه گذشته پیش‌بینی می‌شود، چراکه انتظار می‌رود اقدام این کشور برای حذف اراضی با بهره‌وری اندک از برنامه کشت برنج که در قالب تلاش و برنامه این کشور برای بهبود کیفیت برنج تولیدی صورت می‌گیرد، در دهه پیش رو ادامه داشته باشد.

افزایش تولید برنج در تایلند و ویتنام به‌طور عمده به بهبود عملکرد محصول بستگی خواهد داشت، هرچند باید توجه داشت که انتظارات قیمتی برای این محصول طی دوره چشم انداز و نیز اقدامات احتمالی دولت‌ها برای تشویق و ترویج کشت محصولات زراعی جایگزین بر این روند تأثیرگذار خواهد بود. تولید برنج در آینده علاوه بر تأثیر مسائل مربوط به زیرساخت¬ها و فراهم بودن نهاده‌ها تا حد زیادی به ساختار ارقام کشت‌شده و استفاده از گونه‌های اصلاح‌شده بذر بستگی خواهد داشت. در میان کشورهای توسعه‌یافته، کاهش تولید برنج در کره و ژاپن به سطوحی کمتر از مقدار به‌دست‌آمده در دوره پایه و افزایش تولید در آمریکا و اتحادیه اروپا قابل‌انتظار است؛ اگرچه پیش-بینی نمی‌شود از حداکثر تولید در سال ۲۰۱۰ برای آمریکا و مقدار بسیار بالای به‌دست‌آمده در سال ۲۰۰۹ برای اتحادیه اروپا فراتر رود. انتظار می‌رود افزایش میزان بهره‌وری در کشورهای کمتر توسعه یافته آسیایی –متشکل از میانمار، کامبوج، لائوس و بنگلادش– ادامه یابد، چراکه در این مناطق استفاده از ارقامی با بازدهی بالاتر و به‌کارگیری روش‌های بهتر زراعی موردتوجه قرارگرفته است. اگرچه انتظار می-رود تولید برنج در بسیاری از کشورهای آفریقایی افزایش یابد، اما طبق فرضیات چشم‌انداز، تولید برنج در آفریقا تحت‌فشار و تنگنای استفاده از روش‌های کشت دیم، استفاده محدود از نهاده‌ها و زیرساخت‌های ناکافی کشاورزی قرار خواهد داشت.

قیمت جهانی برنج (برنج ۱۰۰ درصد آسیاب شده درجه‌دوی تایلند، فوب بانکوک) در سال ۲۰۱۹ به ۴۲۶ دلار در هر تن کاهش یافت. انتظار می‌رود تقاضای وارداتی برنج در جنوب صحرای آفریقا (منطقه-ای با رشد جمعیتی فزاینده) طی دوره چشم‌انداز بالا باشد. بااین‌حال، انتظار می‌رود افزایش تولید که به میزان زیادی ناشی از برنامه‌های سیاستی اتخاذشده در کشورهای واردکننده عمده آسیایی می‌باشد، رشد جهانی واردات برنج را به کمتر از نصف میزان دهه گذشته کاهش دهد. به‌این‌ترتیب، افزایش قیمت اسمی برنج که پیش‌بینی می‌شود به ۴۷۶ دلار در هر تن در سال ۲۰۲۹ برسد، از رشد تورم کمتر بوده و درنتیجه قیمت واقعی برنج کاهش خواهد یافت (نمودار ۱).

* عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان

۱. یادداشت تحلیلی

نکته: گندم: گندم آمریکا، گندم زمستانه قرمز سفت شماره ۲، فوب خلیج؛ ذرت: ذرت آمریکا، رقم شماره ۲ زرد، فوب خلیج؛ سایر غلات دانه‌درشت: فرانسه، جو دامی، فوب روئن ؛ برنج: تایلند، درجه‌دو صد در صد آسیاب شده، فوب بانکوک.

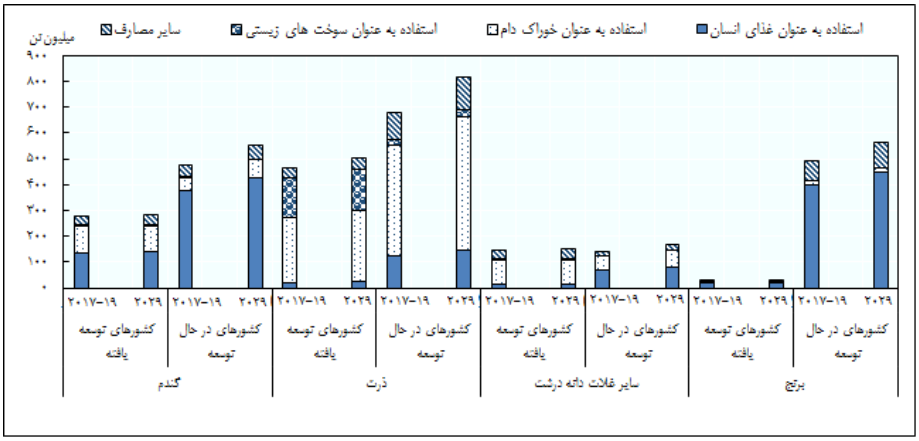
مأخذ: OECD/FAO (2020), "OECD-FAO Agricultural Outlook", OECD Agriculture statistics (database), http: //dx.doi.org/10.1787/agr-outl-data-en.

مصرف مستقیم انسانی همچنان کاربرد نهایی عمده از برنج به‌حساب می‌آید. محرک اصلی مصرف جهانی برنج، تقاضای روزافزون کشورهای درحال‌توسعه آسیایی و آفریقایی است. پیش‌بینی می‌شود مصرف جهانی برنج رشدی برابر با ۶۹ میلیون تن را تا سال ۲۰۲۹ تجربه کند و انتظار می‌رود این محصول همچنان به‌عنوان یکی از مواد غذایی اصلی ساکنین در آسیا، آفریقا، آمریکای لاتین و حوزه کارائیب باشد. مصرف اضافی انتظاری تقریباً به‌طور کامل ناشی از افزایش تقاضای مواد غذایی در کشورهای درحال‌توسعه خواهد بود (نمودار ۲). انتظار می‌رود تقاضا در برخی از کشورهای آسیایی که بیشتر تولیدات در داخل مصرف می‌شود، کاهش یابد. بااین‌وجود، پیش‌بینی می‌شود میزان مصرف سرانه برنج در هند طی ده سال آینده به میزان چهار کیلوگرم افزایش یابد و بخشی از این افزایش ناشی از سیاست‌های اجتماعی دولت برای بهبود امنیت غذایی خانوارهای آسیب‌پذیر از طریق توزیع عمومی غلات خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود مصرف سرانه برنج در آفریقا به دلیل افزایش اهمیت این ماده غذایی طی دوره چشم‌انداز در حدود چهار کیلوگرم افزایش یابد. با توجه به‌این‌ترتیب که پیش‌بینی‌ها حاکی از سرعت نسبتاً بالای میزان مصرف جهانی برنج در مقایسه باعرضه جهانی است، انتظار می‌رود نسبت ذخایر به مصرف جهانی این محصول از ۳۵ درصد طی دوره پایه به ۳۱ درصد در سال ۲۰۲۹ کاهش یابد.

جدول ۱: مصرف سرانه برنج

کیلوگرم/ نفر	۲۰۱۷-۱۹	۲۰۲۹	نرخ رشد (درصد سالانه)
آفریقا	۲۶/۹	۳۰/۸	۱/۱۶
آسیا و اقیانوسیه	۷۷/۶	۷۸/۱	-۰/۰۵
آمریکای شمالی	۱۳/۱	۱۳/۱	-۰/۳۹
آمریکای لاتین و حوزه کارائیب	۲۸/۲	۲۸/۳	-۰/۲۰
اروپا	۶/۴	۶/۷	۰/۳۷

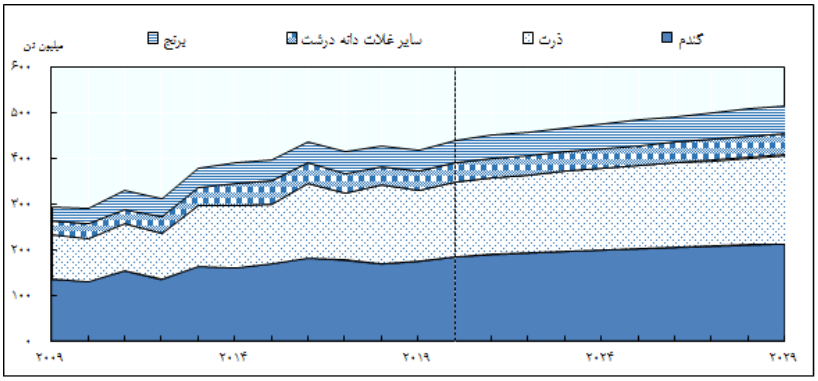
مأخذ: OECD/FAO (۲۰۲۰)، "چشم‌انداز کشاورزی OECD-FAO"، آمار کشاورزی OECD (پایگاه داده‌ها)، http://dx.doi.org/10.1787/agr-outl-data-en.

نمودار ۲: موارد استفاده از غلات در کشورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه

مأخذ: OECD/FAO (۲۰۲۰)، "چشم‌انداز کشاورزی OECD-FAO"، آمار کشاورزی OECD (پایگاه داده‌ها)، http://dx.doi.org/10.1787/agr-outl-data-en.

میزان مبادلات تجاری برنج در مقایسه با سایر کالاها، کمتر است (نمودار۳). پیش‌بینی می‌شود رشد سالانه تجارت برنج طی دوره چشم‌انداز ۲/۸ درصد باشد و میزان مبادلاتی این محصول با افزایش ۱۵ میلیون تن به ۶۲ میلیون تن در سال برسد. انتظار می‌رود هند همچنان بزرگ‌ترین صادرکننده برنج جهان طی این دوره باشد و تقاضای بازارهای سنتی آن یعنی آفریقا و خاور نزدیک موجب رشد صادرات برنج از هند شود. انتظار می‌رود تایلند که محموله‌های برنج صادراتی آن تااندازه‌ای از کیفیت بالاتری برخوردار است، جایگاه خود را به‌عنوان دومین صادرکننده بزرگ برنج حفظ کند. رشد انتظاری صادرات برنج از ویتنام تااندازه‌ای با اقدامات جاری این کشور برای تنوع بخشیدن به ساختارهای متنوع صادرت آن مرتبط است که می‌تواند زمینه‌ساز افزایش توزیع برنج این کشور در بازارهای خاورمیانه، آفریقا و شرق آسیا باشد. بااین‌حال، انتظار می‌رود سهم صادرات پنج صادرکننده بزرگ برنج – هند، تایلند، ویتنام، پاکستان و آمریکا- به‌عنوان یک گروه در مقایسه با دهه گذشته کاهش یابد. این موضوع بیانگر افزایش انتظاری سهم صادرات برنج چین در مقایسه با افت سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ و البته کمی کمتر از رکورد ثبت‌شده در سال ۲۰۱۹ می‌باشد. علاوه بر این، پیش‌بینی می‌شود صادرات برنج کامبوج و میانمار به دلیل انتظار مازاد صادراتی زیاد، همچنان افزایش یابد و از مجموع ۴ میلیون تن در دوره پایه به ۷ میلیون تن تا سال ۲۰۲۹ افزایش یابد. پیش‌بینی می‌شود بیشترین رشد واردات در کشورهای آفریقایی انجام شود که در آنجا تقاضا به‌واسطه رشد درآمد، شهرنشینی و رشد سریع جمعیت از تولید پیشی خواهد گرفت. این امر سهم قاره آفریقا از واردات جهانی برنج را از ۳۷ درصد به ۵۱ درصد افزایش خواهد داد و این قاره را به مقصد اصلی برنج صادراتی جهان تبدیل خواهد نمود.

نمودار ۳: میزان تجارت جهانی غلات به تفکیک کالا

مأخذ: OECD/FAO (۲۰۲۰)، "چشم‌انداز کشاورزی OECD-FAO"، آمار کشاورزی OECD (پایگاه داده‌ها)، http://dx.doi.org/10.1787/agr-outl-data-en.

ارزیابی اقتصادی محصولات گلخانه‌ای منتخب استان کرمان

نویسنده: دکتر مهدیه ساعی*

کشور ایران دارای اقلیم خشک و نیمه خشک بوده و آب برای تولید محصولات کشاورزی، عاملی مهم و تعیین‌کننده محسوب می‌شود. توسعه کشت محصولات گلخانه‌ای در ایران، یکی از مهم‌ترین سیاست‌های افزایش بهره‌وری کشاورزی و مدیریت راهبردی آب قلمداد می‌گردد. در استان کرمان به‌دلیل شرایط آب و هوایی و محدودیت منابع آبی از یک‌سو و لزوم حفظ و پایداری اشتغال بالای ۳۰ درصد در بخش کشاورزی، شرایط برای توسعه گلخانه‌ها فراهم شده است؛ به‌طوری‌که بعد از استان تهران مقام دوم سطح زیرکشت گلخانه‌ای کشور را داراست. بنابراین بررسی و ارزیابی اقتصادی محصولات گلخانه‌ای استان و معرفی محصولات با مزیت اقتصادی بالا و تولید برای بازار می‌تواند راه‌گشای توسعه کشت‌های گلخانه‌ای و جایگزینی آن با محصولات آب‌بر در استان بوده و منفعت اقتصادی بالاتری را برای تولیدکنندگان ایجاد کند.

به دلیل اهمیت موضوع مطالعات متعددی در خصوص آن انجام شده است؛ از جمله می‌توان به مطالعه مهرابی بشرآبادی (۱۳۸۷) اشاره کرد که نرخ بازده و دوره بازگشت سرمایه در سبزی، توت‌فرنگی و گل‌های بریده در شرایط گلخانه‌های استان کرمان و فضای باز را مقایسه نمودند و نتیجه گرفتند که تولید در گلخانه دارای اشتغال‌زایی بیشتر، عملکرد بهتر، استفاده بهتر از منابع تولید و قیمت فروش بالاتر؛ اما دارای بازده اقتصادی کمتر، هزینه تولید و باقی‌مانده سموم بیشتر و نیازهای سرمایه‌ای زیادتر در مقایسه با فضای باز است. ترکی هرچگانی (۱۳۸۸) در ارزیابی تولید محصولات گلخانه‌ای در شهرستان‌های تیران و کرون استان اصفهان نشان دادند که تولید محصولات گلخانه‌ای در این منطقه اقتصادی بوده و تنها در مورد گلخانه‌های خیار اقتصادی نمی‌باشد. همچنین در مجموع، تولید گل نسبت به تولید سبزی و صیفی اقتصادی‌تر می‌باشد. میری و همکاران (۱۳۸۹) در مطالعه تولید محصولات گلخانه‌ای در استان تهران نتیجه گرفتند که تولید گیاهان زینتی و آپارتمانی و سپس توت‌فرنگی دارای بیشترین میزان منفعت به هزینه و نرخ بازده داخلی بوده و از میان سازه‌های مختلف، گلخانه با اسکلت فلزی (گالوانیزه) و پوشش پلاستیک دارای بیشترین بازده اقتصادی است.

نتایج ارزیابی اقتصادی مطالعه کج بافیان و همکاران (۱۳۹۴) در مقایسه کشت خیار و گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای در استان خوزستان بیانگر این بود که کشت گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای در نواحی شمالی استان مقرون به‌صرفه‌تر بوده است. ارزیابی گلخانه‌های زینتی استان چهارمحال و بختیاری توسط غلامرضایی و جعفری (۱۳۹۵) با استفاده از شاخص ارزش حال خالص)هر دوحالت با تعدیل تورم و بدون تعدیل تورم(و همچنین طبق شاخص نرخ بازده داخلی بدون تعدیل تورم، نشان داد که همه گلخانه‌های زینتی استان طی سال‌های بررسی سودده بوده‌اند. در ارزیابی اقتصادی گلخانه‌های سبزی و صیفی طبق شاخص نرخ بازده داخلی بدون تعدیل تورم، همه گلخانه‌های سبزی و صیفی استان سودآورند. اما زمانی‌که شاخص تورم در محاسبات وارد شد، تنها دو واحد ازگلخانه‌های سبزی و صیفی استان سودآور شدند. نتایج مطالعه اسدپور و مهدوی (۱۳۹۷) در ارزیابی اقتصادی احداث یک واحد گلخانه هلندی جهت تولید انواع گل آنتوریم با استفاده از سیستم هیدروپونیک نشان دادکه این پروژه از سودآوری مطلوب برخوردار خواهد بود. براساس نتایج پژوهش شاکری و همکاران (۱۴۰۱) طرح احداث گلخانه برای کشت صیفی‌جات تنها در صورتی‌که طول عمر پروژه بیش از ۲۰ سال در نظر گرفته شود، دارای توجیه اقتصادی است. ولی در همین شرایط، تولید برخی محصولات گلخانه‌ای نظیر گل‌های شاخه بریده از جمله رز از توجیه اقتصادی برخوردار است. در بین مطالعات خارجی از جمله می‌توان به مطالعه بادیروگا و اسریدوجویک (۲۰۱۸) اشاره کرد که دریافتند سرمایه‌گذاری در تولید سبزیجات در شرایط گلخانه از نظر اقتصادی امکان‌پذیر است. احمد و همکاران (۲۰۱۹) نشان دادند که تولید سبزیجات در طول سال در گلخانه از نظر اقتصادی سودآور خواهد بود. پراکاش و همکاران (۲۰۲۱)

* عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

۲. مرور گزارشهای تحقیقاتی

خاطرنشان کردند که کشت گل رز در گلخانه با و بدون یارانه، یک کسب و کار بسیار سودآور است. پراکاش ردی و همکاران (۲۰۲۲) کشت فلفل دلمه‌ای در گلخانه با استفاده از یارانه اعطاء شده را از نظر اقتصادی بسیار توجیه‌پذیر دانستند. نتایج رانده و همکاران (۲۰۲۲) در مطالعه‌ای نشان دادند سرمایه‌گذاری فلفل‌دلمه‌ای و خیار هیدروپونیک در شرایط گلخانه سودآور و از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر است. کورکلو (۲۰۲۲) در ارزیابی مالی چهار محصول (گوجه فرنگی خوشه‌ای و گیلاسی، توت‌فرنگی و گل رز) در گلخانه‌های هیدروپونیک ترکیه نشان دادند که محصولات گوجه‌فرنگی خوشه‌ای و گیلاسی و سپس گل رز از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر هستند. در سال ۱۴۰۱ به منظور ارزیابی اقتصادی محصولات گلخانه‌ای منتخب در استان کرمان که در صورت داشتن توجیه اقتصادی قابل معرفی و پیشنهاد به تولیدکنندگان و گلخانه‌داران استان کرمان باشند، پروژه‌ای از سوی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان جهت اجرا به مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان پیشنهاد شد. محصولات پیشنهادی آلوئه‌ورا، لیموترش، خیار و گوجه‌فرنگی بودند.

نتایج تحقیق با توجه به دو سناریوی مختلف بوده است. در سناریوی اول که ۳۰ درصد افزایش در قیمت محصول و هزینه‌های تولید (نهاده‌های مورد نیاز، دستمزد و انرژی) است، محصولات لیموترش و آلوئه‌ورا اقتصادی شناخته شدند. براساس این سناریو، محصولات خیار و گوجه‌فرنگی اقتصادی نیستند. براساس سناریوی دوم نیز که در آن نرخ تنزیل ۲۴ درصد در نظر گرفته شد، باز هم محصولات لیموترش و آلوئه‌ورا اقتصادی شناخته شدند. از آنجا که طول عمر اقتصادی محصولات متفاوت می‌باشد، نتایج چهار محصول با یکدیگر قابل مقایسه نیستند.

با توجه به اقتصادی شدن کشت محصولات لیموترش و آلوئه‌ورا در شرایط گلخانه پیشنهاد می‌شود تا این محصولات به‌عنوان محصولات جایگزین در شرایط گلخانه به کشاورزان و گلخانه‌داران معرفی و توصیه گردد. همچنین در این راستا آموزش‌های ترویجی لازم جهت آشنایی گلخانه‌داران با کشت و پرورش این محصولات در شرایط گلخانه از سوی نهادهای مرتبط داده شود. علاوه بر این، حمایت‌های مالی لازم جهت تشویق گلخانه‌داران به کشت و پرورش این محصولات در شرایط گلخانه صورت گیرد.

فرآیند بهینه صدور مجوزهای آبزی پروری و شیلات

مجری مسئول: دکتر پرویز بیات *

تعریف مسئله و اهمیت موضوع

بر اساس قوانین موجود، هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی که از نظر قانونی فعالیت اقتصادی ایشان محدود یا ممنوع نشده باشد و امکانات لازم را در اختیار داشته یا بتوانند در اختیار بگیرند، می‌توانند در حوزه آبزی‌پروری فعالیت نمایند. ولی بررسی‌ها نشان می‌دهد گرفتن مجوزهای لازم برای فعالیت در حوزه آبزی‌پروری با چالش‌های روبرو است. مطابق بند ۳ ماده ۲۷ برنامه ششم توسعه، مجوز و پروانه ساخت بنگاه‌های اقتصادی بخش کشاورزی باید ظرف ۱۵ روز صادر گردد در صورتیکه زمان صدور مجوزها در شرایط کنونی بیشتر از این مدت زمان و بطور میانگین ۵۴ روز است. به نظر می‌رسد در حال حاضر یکی از اساسی ترین موانع و مشکلات موجود بر سر راه صدور مجوزهای بخش کشاورزی، بروکراسی اداری، موازی کاری برخی دستگاههای اجرایی، طولانی بودن روند صدور مجوزهای بخش کشاورزی و پر هزینه بودن آنها است. می‌توان ایجاد تغییرات سلیقه ای توسط کارشناسان و مدیران میانی در روند پیشبرد امور را از مسائل و مشکلات شایعی در این مسیر دانست که با طولانی نمودن فرآیندهای سرمایه گذاری، باعث آسیب جدی در نحوه انجام و به پایان رساندن طرح ها و نهایتا صرف زمان و هزینه مالی گزاف می‌شود. از این رو، شناسایی موانع و جلوگیری از کندی و ابهام در مراحل صدور مجوزهای بخش کشاورزی مسئله مهم و اساسی است که رفع آن می‌تواند به بهبود مسیر فضای کسب و کار کشور کمک نماید. بنابراین برنامه ریزی و تلاش برای رفع موانع موجود در تسریع صدور مجوزهای شیلاتی ضروری به نظر میرسد.

دستورالعمل بکارگیری یافته در عرصه :

برای کاهش زمان دریافت مجوزهای آبزی پروری، احراز صلاحیت (اهلیت سنجی)، پیامک انجام فرایند با ذکر مهلت برای دو طرف (متقاضی و کارشناس مسئول)، ارزیابی مکانیزه از کارمندان ادارت.

زیربط و سامانه پنجره واحد، پشتیبانی اطلاعاتی از متقاضی توسط شرکتهای مشاوره ی کارآفرینی و استعدادیابی مناطق مختلف برای فعالیتهای مختلف شیلاتی و تعریف در سامانه پنجره واحد وزارت جهاد کشاورزی در دستور کار متولیان امر قرار گیرد

نتایج و مزایای حاصل از به کارگیری یافته در عرصه:

۱ -استعلام های غیر ضروری در گرفتن مجوزهای آبزی پروری حذف می گردد.

۲ -برای اهلیت سنجی متقاضیان شیوه نامه مدون و کارا تهیه شده و باعث می شود از هدر رفت هزینه و وقت متقاضیانی که شرایط لازم برای راه اندازی و اداره کسب و کارهای آبزی پروری ندارند جلوگیری می کند.

۴ -بانک اطلاعاتی مشترک مورد تایید ادارت ذیربط تشکیل شده و باعث میشود اختلاف داده های افراد به حداقل رسیده و روند صدور

* عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر

بررسی ایجاد فرآیندیکپارچه سازی زنجیره تولید گوشت قرمز عشایر (گوسفند داشتی) تا عرضه محصول نهایی

مجری مسئول: دکتر اصغر صالحی *

تعریف مسئله و اهمیت موضوع

وجود نوسانات در قیمت گوشت قرمز، حکایت از آن دارد که ناکارایی و نارسای‌ها در بازار گوشت قرمز (در فاصله بین تولید کننده و مصرف کننده) حاکم بوده است. بطوری‌که در این باره بررسی های مختلف نشان می دهد که سهم ناچیزی از قیمت پرداختی توسط مصرف کننده عاید تولید کننده می شود و نرخی هم که توسط مصرف کننده پرداخت می شود غالبا بالا می باشد. بخش عمده تولید گوشت قرمز دام سبک در قالب نظام های بهره بردار ی کوچ رو (عشایر) متمرکز شده است .در این روش تولید عمدتا متکی به مراتع بوده و روش تولید کماکان سنتی می باشد. طبیعتا روش تولید عمدتا از شرایط اقلیمی، وضعیت مراتع و .. .تاثیر پذیر می باشد و به علت دوری و عدم دسترسی مناسب به بازار و دخالت واسطه‌ها در تبادلات تجاری، سود حاصل از فعالیت های دامداری آنها ناچیز می باشد دام های عشایری عمدتا گوسفند و بز بوده و بنابراین هدف اصلی تولید گوشت قرمز، از گوسفند و بز می باشد و سایر دام ها در خدمت این هدف و عمدتا به عنوان دام کار مورد استفاده قرار می گیرند.

زنجیره تولید گوشت قرمز عشایر، زنجیره ای متصل و پیوسته از عناصر مختلف است که درشکل گیری و ایجاد یک محصول خدمت از مرحله آغازین تا مرحله تحویل به مشتری (به همراه نظام جریان های فیزیکی و اطلاعاتی مرتبط با آن ها) مشارکت دارد .به این ترتیب زنجیره تولید گوشت قرمز در ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه عشایری و امنیت غذایی مهم است .با وجود اهمیت آن، گوشت قرمز عشایر فاقد زنجیره تولید منسجم بوده و ایجاد زنجیره های تولید در این جامعه تا به حال با مجموعه ای از چالش ها مواجه بوده است، به طوری که بین زنجیره های تولید هماهنگی و ارتباط منطقی وجود ندارد.

دستورالعمل بکارگیری یافته در عرصه :

۱- متوسط حاشیه واسطه گری برای تولید گوشت قرمز بیشتر از حاشیه خرده فروشی می باشد.لذا ارقام محاسبه نشان داد که رابطه منطقی بین پرداختی و دریافتی عوامل بازار در این صنعت وجود ندارد.

۲- کارایی بازاریابی که در واقع سهم ارزش افزوده از هزینه‌های بازاریابی را نشان می‌دهد برای تولید ۵۰۸ درصد بوده است که نشان دهنده ناکارآمدی نظام بازاریابی گوشت عشایر است

۳- با توجه به شاخص های ۶۹ گانه مورد بررسی مهمترین شاخص تاثیر گذار بر اجرای زنجیره تولید گوشت قرمز شاخص تضمین امنیت سرمایه است.

۴- ظرفیت سازگاری بهره برداران جهت فائق آمدن و انطباق موفقیت آمیز با شرایط مختلف از جمله: منابع مالی، شبکه های مشارکتی، دانش و اطلاعات، زیرساخت و فن آوری، ضعیف است .

نتایج و مزایای حاصل از به کارگیری یافته در عرصه:

۱ -کارایی بازاریابی که در واقع سهم ارزش افزوده از هزینه های بازاریابی را نشان می دهد ۵۰۸ درصد است که نشان دهنده ناکارآمدی نظام بازاریابی گوشت عشایر در شرایط کنونی است.

۲ -مهمترین مسیر بازاررسانی گوشت قرمز عشایر که ۶۰ درصد بازار رسانی را تشکیل می دهد شامل تولید کننده، چوبدار، میدان فروش دام، کشتارگاه، مغازه داران و مصرف کننده است.

۳ -ضریب هزینه بازاریابی ۹/۶ درصد است، به عبارت دیگر ۱۰ درصد از قیمت نهایی گوشت قرمز مربوط به هزینه های بازاریابی آنها است.

۴- سهم تولید کننده از قیمت نهایی در تولید گوشت ۵۵ درصد بوده است که این سهم نیز با توجه به هزینه‌های تولید و سختی کار تولیدکننده‌ها بسیار پایین است.

* عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان

۳.یافته قابل ترویج

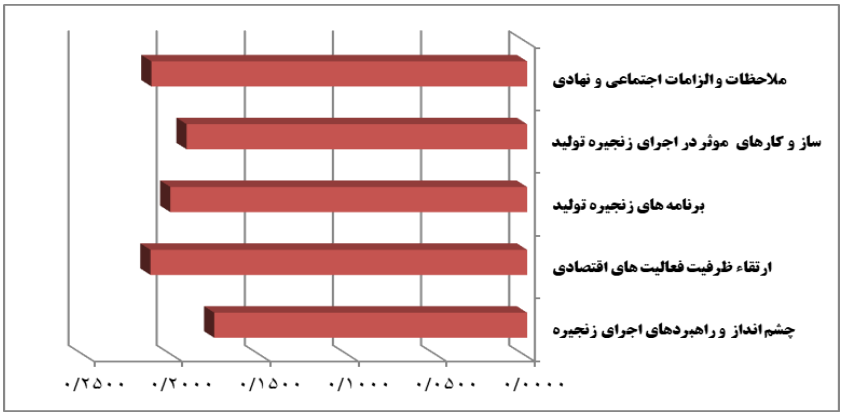
۵ -از بین شاخص‌های مورد بررسی توسعه سطح دانش و مهارت تولیدکنندگان بیشترین تاثیر در شاخص های تعیین چشم انداز، اهداف و راهبردهای زنجیره تولید را دارد.

۶ -جلوگیری از نوسانات شدید بازار با سطح اهمیت ۴/۳۲۱۴ بیشترین تاثیر در شاخص‌های ارتقاء ظرفیت فعالیت های اقتصادی زنجیره تولید را دارد.

۷ -اصلاح و وضع قوانین و مقررات حقوقی تسهیلگر برای اجرای زنجیره اولویت اول با سطح اهمیت ۴/۲۸۵۷ در شاخص های ملاحظات و الزامات اجتماعی و نهادی جهت اجرای زنجیره تولید گوشت عشایر را دارد.

۸ -تضمین امنیت سرمایه اولویت اول با سطح اهمیت ۴/۵۷۱۴ در شاخص های ساز و کارهای موثر در اجرای زنجیره تولید گوشت عشایر را دارد.

۹ -برنامه‌های مبتنی بر توسعه شبکه های توزیع و فروش محصولات و خدمات (بازاریابی) با سطح اهمیت ۴/۳۵۷۱ اولویت اول در شاخص برنامه های زنجیره تولید گوشت عشایر را دارد.

بررسی ایجاد فرآیندیکپارچه سازی زنجیره تولید گوشت قرمز عشایر (گوسفند داشتی) تا عرضه

یادگیری افقی

Horizontal Learning

نویسنده: دکتر زهرا خشنودی فر*

در عصر حاضر، اهمیت یادگیری مادم العمر و ایجاد جامعه یادگیری از ضروریات توسعه و پیشرفت هر کشوری است. در واقع رشد سریع فناوری اطلاعات و ارتباطات و آثار و پیامدهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی آن‌ها، موجب طرح ایده جامعه یادگیری و یادگیری افقی شده است. جامعه یادگیری، جامعه‌ای است که در آن هرکس به هر نوع آموزشی که نیازمند است، در هر زمان و مکانی می‌تواند دسترسی داشته باشد، به خصوص آموزش‌هایی که حاصل تجارب همتایان باشد. با سازماندهی محتوای برنامه‌های آموزشی-ترویجی، می‌توان از ظرفیت بالقوه یادگیری افقی استفاده کرد و دوره‌های آموزشی-ترویجی متعادل‌تر، متنوع‌تر و با پوشش وسیع‌تری طراحی نمود. در واقع با اجرای مولفه‌های یادگیری افقی یعنی شناسایی، گردآوری، تنظیم و تدوین، دسته¬بندی و نگهداری اطلاعات، مستندسازی و انتشار آنان در سایت تجارب می‌توان بانکی غنی از اطلاعات و تجارب کشاورزان در اختیار داشت. این بانک تجارب می‌تواند راهنما و دستنامه‌ای مفید و ارزشمند برای مروجان و سایر بهره‌برداران باشد و گامی مهم برای شرکت دادن افراد محلی در توسعه پایدار مناطق خود و گسترش جامعه یادگیری برداشت.

برنامه‌ی یادگیری افقی، یکی از برنامه‌های جدیدی است که به کمک توسعه روستایی در کشور بنگلادش آمده و از تجارب موفق در محدوده¬ی مرکز توسعه روستایی آسیا و اقیانوسیه محسوب می‌شود. قبل از شروع این برنامه، فرایند یادگیری از بالا به پایین و در سه سطح ملی، منطقه ای و محلی(روستا) صورت می‌گرفت ولی برنامه‌ی یادگیری افقی از روستا شروع شد و وزارتخانه‌ها الزاماً باید از آن حمایت کنند. برنامه‌ی یادگیری افقی، یک پروژه نیست، یک برنامه است، روستاها با هم ارتباط برقرار می‌کنند و این برنامه‌ها در دهستان‌ها نیز اجرا می‌شود. فرآیند برنامه‌ی یادگیری افقی شامل پنج مرحله اصلی از جمله تبیین و مستندسازی بهترین تجارب، در معرض قدردانی قرار دادن تجارب، اولویت‌بندی تجارب برای تکرار، به بحث گذاشتن با شهروندان و ادغام تجارب و تکرار تجربه با پشتیبانی متقابل است. نمودار (۱) تصویری از مراحل یادگیری افقی را ارائه می‌دهد.

نمودار ۱- مراحل یادگیری افقی

* عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

یادگیری افقی، فضایی است که در آن می‌توان از طریق روش‌های مشارکتی از یکدیگر آموخت. در این نوع یادگیری، به تجربیات زندگی هر یک از شرکت‌کنندگان ارزش داده می‌شود و هیچ‌گونه جدایی بین متخصصان ارائه‌دهنده دانش و بقیه شرکت‌کنندگان در فرآیند وجود ندارد. آن‌ها حول یک هدف مشترک قرار می‌گیرند و با به اشتراک گذاشتن تجربیات خود بهتر یاد می‌گیرند. یادگیری افقی می‌تواند غیر رسمی باشد یا اصلاً سازماندهی نشده باشد. همچنین می‌تواند در یک فضای سازمان‌یافته اجرایی شود، فضایی که توسط تسهیل‌گران اداره می‌شود. نقش تسهیل‌گر به‌جای کنترل، توانمندسازی، تمرکز بر پتانسیل و نقاط قوت به‌جای تاکید بر کمبودها و همکاری به‌جای ارائه محتوای نظری است. این چیزی است که امکان یادگیری شایسته‌محور را فراهم می‌کند. حال این سوال مطرح است، چگونه می‌توان یک محیط یادگیری افقی موثر ایجاد کرد؟ برای ایجاد چنین محیطی به مولفه¬هایی باید توجه داشت از جمله (Dagargulia & Tymoshchuk, 2019).

فضا: در یک رویکرد افقی، محیط بسیار مهم است، زیرا بر فرآیند تأثیر می‌گذارد. اگر کسی بخواهد بین مردم ارتباط برقرار کند، نباید هیچ مانع فیزیکی ایجاد کرد. به‌همین دلیل است که نشستن دایره‌وار شرکت‌کنندگان ترجیح داده می‌شود، زیرا انعطاف‌پذیری کافی در بین شرکت‌کنندگان برای تغییر مکان را فراهم می‌کند.

طرز فکر: برای ایجاد یک فضای فیزیکی و روانی امن و راحت، باید روی طرز فکر افراد کار کرد. تسهیل‌گران برای شنیدن بازخورد شرکت‌کنندگان و پذیرش احساسات و عواطف آن‌ها باید با دیدی باز و بدون قضاوت عمل کنند. گاهی اوقات ممکن است شرکت‌کنندگان در مورد چیزی انتقاد کنند. در چنین مواردی، تسهیل‌گران به آن‌ها برچسب "اشتباه" یا "بد" یا "مشکل" نمی‌زنند، بلکه آماده درک نیازهای پشت رفتار و دلیل نارضایتی آن¬ها هستند.

تعادل: در یادگیری افقی، تعادل باید چند بعدی باشد. این تعادل بین فعالیت‌های «دم» (حالتی‌که افراد اطلاعات و تجربیات جدید دریافت می‌کنند) و فعالیت‌های «بازدم» (حالتی که افراد می‌توانند با استفاده از اطلاعاتی که قبلاً به‌دست آورده‌اند، تجربیات خود را منعکس کنند)، بین نزدیکی و فاصله در روابط با شرکت‌کنندگان، بین تنوع افکار در بحث و بین رهبری گروه یا دادن فضای بیشتر به آن‌ها برای یافتن مسیر منحصر به فرد خود در طول فرآیند است.

روابط قدرت: یادگیری افقی مبتنی بر مشارکت همه افراد درگیر در فرآیند یادگیری است. مشارکت تنها به معنای فعال بودن شرکت‌کنندگان در طول رویداد یادگیری نیست، بلکه در ابتدایی‌ترین سطح، مشارکت به مفهوم مشارکت افراد در تصمیماتی است که بر زندگی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. از طریق مشارکت، افراد می‌توانند فرصت‌ها و استراتژی‌های عمل را شناسایی کنند و برای ایجاد تغییر، همکاری کنند.

Journal of Reserch in Horticultural Science
Vol. 1, No.1 spring and summer 2022 (167-184)
پژوهش در علوم باغبانی
جلد ۱، شماره ۱، پاییز و زمستان ۱۴۰۱ (ص ۱۸۴-۱۶۷)
https://rhsj.areeo.ac.ir :نشانی مجله

بررسی میزان موفقیت دانش علمی و تجارب عملی کشاورزان جهت مدیریت مبارزه با بیماری گموز پسته

محمد عبدالهی عزت آبادی[1]* محمد مرادی[2]، رضا صداقت[2]، حجت هاشمی نسب[1]

۱- استادیار پژوهش، پژوهشکده پسته، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، رفسنجان ایران
۲- دانشیار پژوهش، پژوهشکده پسته، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، رفسنجان ایران

چکیده

درختان پسته ممکن است با بیماری‌های مختلفی مواجه شوند. یکی از بیماری‌های به شدت خسارت‌زای پسته، گموز است. در این مقاله، میزان موفقیت دانش علمی و تجارب عملی کشاورزان به‌منظور مدیریت مبارزه با بیماری گموز پسته مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات مورد استفاده مربوط به ۲۸۶ باغ پسته در شهرستان‌های انار و رفسنجان است که در یک دوره ۹ ساله (۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷) و در ۳ مقطع زمانی ۱۳۹۱، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۷ جمع‌آوری شده است. نمونه مورد نظر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شد. برای سنجش اثر عوامل مدیریتی مختلف بر کاهش یا افزایش شدت ابتلای باغ به بیماری گموز و اثر آن بیماری بر کمیت و کیفیت محصول پسته تولیدی، از روش‌های محاسبه ضریب همبستگی، مقایسه میانگین و رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد، همواره ۲۵ درصد از باغ‌های پسته مورد مطالعه به بیماری گموز آلوده بوده و این بیماری قابل ریشه‌کنی نبوده و می‌بایست مدیریت شود. بیش از ۹۷ درصد از کشاورزان از بیماری گموز شناخت اولیه دارند، اما در کنترل و مدیریت آن موفق عمل نکرده‌اند. همچنین نتایج نشان داد که تنها راه کنترل موفق بیماری گموز، استخدام کارشناسان متخصص بیماری‌شناسی گیاهی و فعالیت آن‌ها در عرصه باغ است و بررسی‌ها نشان داد که این کار اقتصادی است. عواملی چون آبیاری سنگین، آبیاری با آب‌های شیرین، استفاده از مالچ و کاربرد زیاد ماشین‌آلات به‌ویژه تیلر، باعث افزایش ابتلا به بیماری گموز می‌شود. در مقابل، آبیاری منظم و با توزیع مناسب، کوچک کردن طول کرت‌ها، استفاده از سیستم آبیاری تحت فشار، استفاده از آب چاه‌های مختلف، افزایش عرض نوار آبیاری، استفاده از کود مرغی و تقویت تغذیه باغ با به کارگیری کودهای شیمیایی ماکرو و میکرو، باعث کاهش شدت بیماری گموز در باغ پسته می‌شود.

واژگان کلیدی: بیماری‌های پسته، مدیریت مبارزه، گموز، قارچ کش، الیت

Investigation the Successful Application of Knowledge and Experience of Farmers for Control of Pistachio Gummosis Disease

Mohammad Abdolahi-Ezzatabadi[1], Mohammad Moradi[2], Reza sedaghat[2], Hojat Hasheminasab[1]

1- Assistant Professor of Pistachio Research Center, Horticultural Sciences Research Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Rafsanjan, Iran
2-Associate Professor of Pistachio Research Center, Horticultural Sciences Research Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Rafsanjan, Iran

Abstract

Pistachio trees may be confronted with different diseases. In the current study, the successful application of knowledge and experience of farmers for the control of pistachio gummosis disease was investigated. The data used is related to 286 pistachio orchards in Anar and Rafsanjan districts that were collected over a 9-year period (2010 to 2018) and during three cross times, in 2012, 2015 and 2018. The target sample was selected using a multi-stage random sampling method. To evaluate the effect of different management factors on reducing or increasing the severity of orchard disease and its effects on the quantity and quality of pistachio crop yield and profit, the methods of the correlation coefficient, mean comparison, and regression were used. The results showed that 25% of pistachio orchards were always infected with gummosis and the disease could not be eliminated and should be controlled and managed. More than 97% of farmers have primary knowledge of gummosis but have failed to control and manage it. The results also showed that the only way to successfully control the gummosis is to hire experts in plant pathology and they were active in the orchards, and more investigation showed that this work is economical. Factors such as heavy irrigation, freshwater irrigation, use of mulch, and excessive use of machinery especially tiller, increase the risk of gummosis. In contrast, the regular and well-distributed irrigation, reduced irrigation terrace area, use of pressurized irrigation system, use of irrigation water from different wells, increase in the width of the irrigation strip, use of poultry manure, and enhancement of using macro and micro chemical fertilizers reduce the severity of gummosis in pistachio orchards.

Keywords: Control Management, Elite, Fungicide, Gummosis, Pistachio trees diseases.

* نویسنده مسئول: abdolahi@pri.ir

علوم ترویج و آموزش کشاورزی ایران / جلد ۱۹ / شماره ۱/ ۱۴۰۲ صص ۱۷۳-۱۵۵

نوع مقاله: پژوهشی

DOR: 20.1001.1.20081758.1402.19.1.10.0

الگوی مطلوب تجاری در زنجیره ارزش مرکبات بر اساس مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و ساختاری در استان فارس

بهروز حسن‌پور[1*]، حسن اسدپور[2] و عبدالرسول شیروانیان[3]

(دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۱۲؛ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۴/۲۷)

چکیده

مدل تجاری مناسب در زنجیره ارزش کشاورزی، امکان استفاده کامل از پتانسیل بخش کشاورزی را فراهم می‌کند. اولین محصول باغی ایران مرکبات است که جایگاه جهانی آن از نظر تولید، رتبه هفتم و از نظر صادرات جهانی، رتبه ۳۱ام می‌باشد. عدم تناسب بین تولید و سهم مؤثر در بازار جهانی، بیانگر نداشتن یک الگوی مطلوب در زنجیره ارزش محصول است. استان فارس با تولید ۱/۴ میلیون تن مرکبات، مقام دوم را در بین استان‌های کشور دارد. این پژوهش به دنبال یک الگوی مطلوب زنجیره ارزش مرکبات با توجه به مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و ساختاری است. برای تهیه اطلاعات مورد نیاز از تکنیک دلفی و تکمیل پرسشنامه از طریق برگزاری جلسات توجیهی با مشارکت و هم‌اندیشی ۳۲ نفر از خبرگان استان، شامل کارشناسان کشاورزی، اتحادیه‌های تولیدی، تعاون روستایی، صادرکنندگان و کارشناسان مرتبط با صنعت فرآوری مرکبات، استفاده گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، محاسبه وزن معیارها و دستیابی به بهترین مدل زنجیره ارزش مرکبات، از روش فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) بهره گرفته شد. نتایج این پژوهش نشان داد که مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی، زیست‌محیطی و ساختاری در استان، نقش به سزایی در تبیین الگوی مطلوب تجاری در زنجیره ارزش مرکبات دارند. بنابراین بر اساس چهار معیار مذکور و ۲۱ زیر معیار مورد مطالعه، از بین مدل‌های تجاری کسب‌وکار در زنجیره ارزش، مدل «ارکستر» به عنوان بهترین مدل با بیشترین وزن نسبی (۰/۳۹۹) در اولویت اول و مدل «یکپارچه» به عنوان کم اهمیت‌ترین مدل با وزن نسبی ۰/۱۲۸ در اولویت آخر قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: بازاریابی، تحلیل فرآیند سلسله مراتبی، زنجیره ارزش کشاورزی، کسب‌وکار، مرکبات.

[1] دانشیار اقتصاد کشاورزی، بخش تحقیقات اقتصادی، اجتماعی و ترویجی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، شیراز، ایران.

[2] استادیار اقتصاد کشاورزی، بخش تحقیقات اقتصادی، اجتماعی و ترویجی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی مازندران، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ساری، ایران.

[3] استادیار اقتصاد کشاورزی، بخش تحقیقات اقتصادی، اجتماعی و ترویجی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، شیراز، ایران.

* نویسنده مسئول، پست الکترونیک: hassanpourbehrooz@gmail.com

Journal of Agricultural Economics Research

Autumn 2023. Vol 15. Issue 3

ISSN (Print): 2008-6407 - ISSN (Online): 2423-7248

Research Paper

Investigating the economic effects of government policies on broiler production units in Fars province

Roham Rahmani[1*], Ghasem Layani[2]

1-Assistant Professor, Economic, Social and Extension Research Department, Fars Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education & Extension Organization (AREEO), Shiraz, Iran

2-Assistant Professor, Management and Rural Development Department, Faculty of Agriculture, Shahrekord University, Iran

Received: 2022/2/28
Accepted:2022/6/23
PP:28-43

Use your device to scan and read the article online

DOI:
10.30495/jae.2023.30100.2328

Keywords:
Broiler, Comparative Advantage, Competitive Ability, Policy Analysis Matrix, Fars Province

Abstract

Introduction: To support broiler producers and consumers, the government has implemented a range of policies in recent years. These policies involve the supply and distribution of subsidized inputs, as well as supportive purchase and distribution of chicken meat, aimed at regulating the market in Iran. Government intervention significantly influences the cost and real price of the commodity. These distortions can pose challenges for the economic evaluation of the production process and decision-making.The objective of this study was to assess the cost and income status of broiler producers across different capacities, considering both shadow and market prices, within Fars province. We calculated and analyzed the comparative advantage of broiler production using relevant evaluation indices. Furthermore, we assessed and analyzed the impact of government policies on the input market, broiler production, and overall support. Additionally, we investigated and analyzed the effects of factors such as production unit capacity and season on the comparative advantage of broiler production.

Materials and Methods: To assess the extent of distortions and the impact of government policies on broiler production and consumption, we utilized the Policy Analysis Matrix (PAM) method. This method stands as one of the most comprehensive approaches for measuring comparative advantage. The Policy Analysis Matrix involves a dual-accounting technique that condenses budgeting information for both in-farm and out-of-farm activities. It operates based on a fundamental equation (profit = income – cost) and proves particularly significant in examining the effects of government intervention in the agricultural production process. This examination helps in making informed decisions regarding the continuation of existing policies or the design of new programs.

Findings: Based on the results, the Domestic Resource Cost is found to be less than one, indicating that broiler production holds a comparative advantage in Fars Province. The Nominal Protection Coefficient for Output also falls below one, suggesting indirect taxation on producers. Similarly, the Nominal Protection Coefficient for Input is less than one, highlighting that the shadow price of inputs exceeds their market price, indicating indirect subsidies. Based on the Effective Protection Coefficient, it is evident that the simultaneous government interventions in the input and output markets have been to the detriment of broiler producers.

Conclusion: Broiler production in Fars Province exhibits a comparative advantage; however, its current production heavily relies on imported inputs such as corn and soybean meal. The production and supply of broilers have experienced significant fluctuations in recent years due to government policies in both the input and consumption markets. To mitigate these fluctuations and stabilize the market, it is recommended that the government gradually reduces support for inputs by adjusting the exchange rate and ensuring transparency in the pricing of imported inputs. Additionally, less interference in determining the price of chicken meat on the consumption side would contribute to a more stable market.

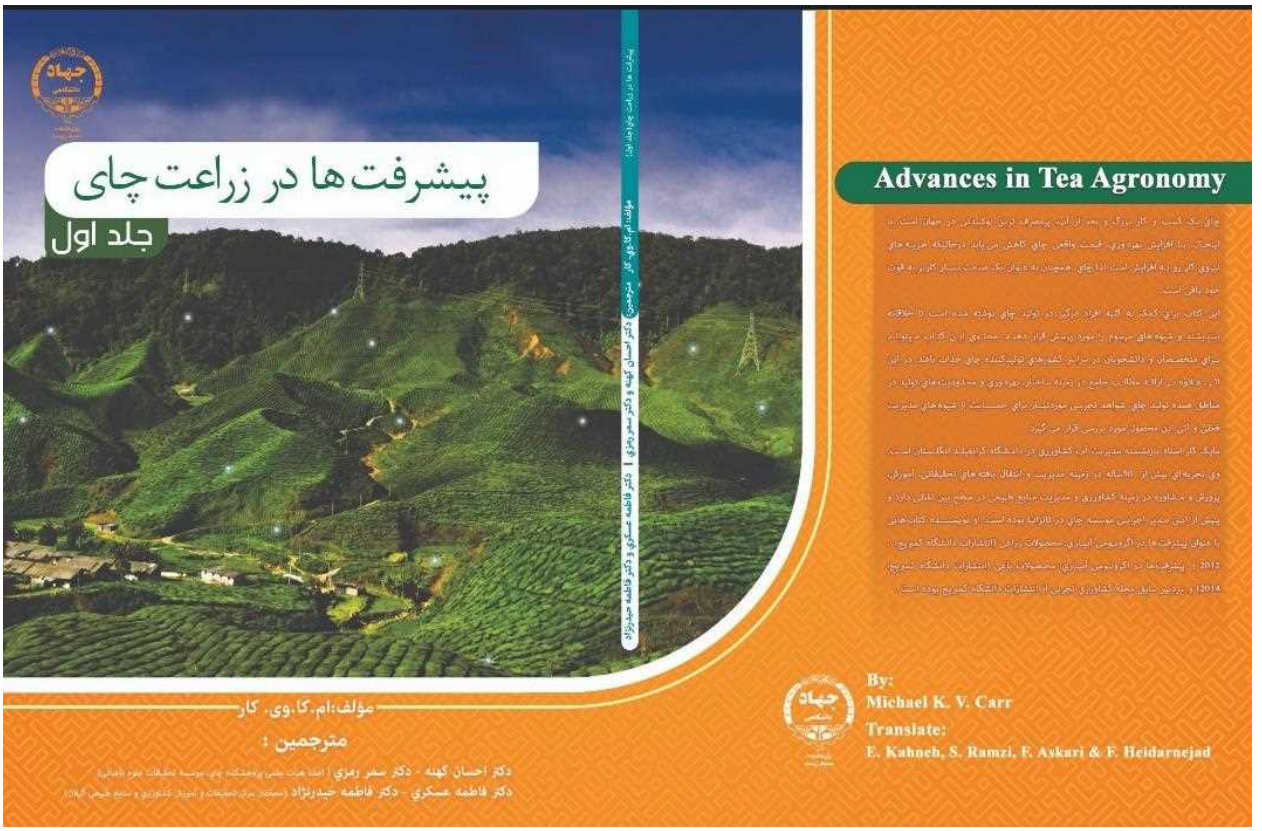
Citation: Rahmani R. & Layani Gh. (2023). Investigating the Economic Effects of Government Policies on Broiler Production Units in Fars Province. Journal of Agricultural Economics Research.15(3):28-43

***Corresponding author:** Roham Rahmani
Address: Economic, Social and Extension Research Department, Fars Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education & Extension Organization (AREEO), Shiraz, Iran.
Tell: 09177014718
Email: r.rahmani@areeo.ac.ir

پیشرفت‌ها در زراعت چای توسط محققین مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی گیلان و پژوهشکده چای کشور

مترجم: دکتر فاطمه عسگری*

کتاب پیشرفت‌ها در زراعت چای، نوشته پروفسور مایکل کار، طی یک کار مشترک و در دو جلد توسط همکاران پژوهشکده چای و مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی گیلان ترجمه و در پژوهشکده محیط‌زیست جهاد دانشگاهی منتشرشده است. جلد اول این کتاب به ترتیب توسط احسان کهنه، سمر رمزی، فاطمه عسکری بزایه و فاطمه حیدر نژاد ترجمه‌شده است. این کتاب با "جهان‌بینی" چای آغاز می‌شود و سلسه‌وار با مباحث مربوط به فیزیولوژی، روش-های به-نژادی (ازجمله مواردی که منحصر به چای هستند، انتخاب کلونی)، استقرار بوته‌های جوان در باغ، پرورش و تبدیل آن‌ها به بوته‌های قوی و سالم، رشد و توسعه شاخساره-ها و فنون برداشت محصول ادامه می‌یابد. بحث در دشواری توضیح نتایج متفاوت، نه متناقض، نتایج آزمایش کودی و فصل مربوط به آبیاری از جذابیت ویژه‌ای برخوردار است. گونه‌هایی درختی که نقش مهمی در کشت چای دارند نیز برجسته می‌شوند. دو فصلی که از همه برجسته‌تر است در انتهای این کتاب گنجانده‌شده است و مربوط به اخلاق و پایداری در صنعت چای می‌باشد. آن‌ها به احتمال زیاد باعث ایجاد اختلاف نظر، تحریک بحث هوشمندانه و بیدار شدن ژنرال های صنعت می شوند!

پژوهش اسنادی (Documentary research)

نویسنده: دکتر ندا علیزاده*

مقدمه

پژوهش اسنادی (Documentary research) استفاده از منابع و اسناد بیرونی برای پشتیبانی از نظریه یا دیدگاهی در مطالعات دانشگاهی است. بسیاری از اوقات، اصطلاح تحقیق کتابخانه‌ای را به‌جای پژوهش اسنادی به‌کار می‌برند، که به‌نظر، اصطلاح دقیق و درستی نیست. زیرا منظور از مطالعات کتابخانه‌ای، مطالعاتی است که موضوعات مورد مطالعه در اختیار و دسترس پژوهشگر قرار ندارد. این منابع غالباً مربوط به گذشته‌ای دور یا نزدیک می‌گردد. پژوهشگر از اسناد و مدارک زمان‌های پیشین که در کتابخانه‌ها موجود می‌باشند، استفاده می‌کند.روش پژوهش اسنادی هم به منزله روشی تام و هم تکنیکی برای تقویت سایر روش‌های کیفی در پژوهش‌های علوم اجتماعی مورد توجه بوده است. در این روش، پژوهشگر داده‌های پژوهشی خود را درباره کنشگران، واقیع و پدیده‌های اجتماعی، از بین منابع و اسناد گردآوری می‌کند. بخش قابل توجهی از پژوهش‌های نظری در جامعه شناسی، خواسته یا ناخواسته از روش اسنادی بهره می‌برند.

روش اسنادی می‌تواند شیوه‌های اجرایی لازم برای بررسی پیشینه پژوهش را فراهم آورد. با وجود اهمیت این روش و کوشش پژوهشگران جهت بکارگیری آن، خط‌مشی منسجم و نظام مندی در استفاده از این روش اتخاذ نشده است. بنابراین در این مقاله کوشش شده است تا روش پژوهش اسنادی و شیوه‌های اجرای آن تشریح شود.

کاربرد پژوهش اسنادی

پژوهش اسنادی همان‌طور که ذکر شد بر مبنای استفاده از اسناد و مدارک است. این روش بویژه زمانی مورد کاربرد است؛ که یا تحقیقی تاریخی در دست انجام باشد. کاربرد دیگر آن مرتبط با پدیده‌های موجود بوده و محقق درصدد شناسایی تحقیقات قبلی در مورد آن موضوع برآمده باشد. همچنین ممکن است پژوهش نیاز به استفاده از اسناد و مدارک را ایجاب نماید. به عبارت دیکر لازم باشد در یک زمینه خاص، مأخذیابی شود.

کاربرد روش اسنادی در تحقیقات تاریخی بسیار زیاد است. اگر قرار باشد در صدد شناخت خانواده در عصر خاصی از گذشته برآییم، بدیهی است به دلیل فاصله زمانی که با ما دارد، باید از روش اسنادی بهره گیریم. استفاده از روش اسنادی در یک بررسی و تحقیق تاریخی دارای مزایای خاصی است. فاصله زمانی پژوهشگر با واقعه تاریخی سبب می‌شود که وی بتواند کل واقعه را در رابطه با وقایع مشابه در جهان آن‌روز ببیند و تحلیل کند.

همچنین، پژوهشگر در درون دوره تاریخی پدیده نمی‌تواند، دیدی جامع و فراگیر در مورد پدیده داشته باشد. فاصله زمانی که از زمان وقوع حادثه تاریخی تا زمان پژوهش اسنادی پدید می‌آید، به پژوهشگر کمک می‌کند تا عوامل اصیل رویکرد تاریخی را با دقّت بیشتری بشناسد. این سبب می‌شود از تکرار، اجتناب ورزد و به نتایج نوینی دست یابد.

منابع پژوهش اسنادی

در پژوهش اسنادی، منابع اصلی مورد استفاده، کتب و مدارک منثور و منظومی است که از دوره‌های گذشته به جای مانده و جدیداً از اسلاید، فیلم و سایر تکنولوژی‌های ضبط وقایع تاریخی نیز در پژوهش اسنادی استفاده می‌شود. اسنادی که در پژوهش اسنادی مورد استفاده قرار می‌گیرند عمدتاً شامل اطلاعات و نتایجی است که توسط نویسندگان و پژوهش‌گران قبلی در حوزه مورد بحث فراهم گردیده‌اند.

اصالت یک تحقیق اسنادی به منابع حائز اهمیتی است که از آنان استفاده می‌شود. مآخذ مورد استفاده در تحقیقات اسنادی و کتابخانه‌ای سه دسته هستند:

کتاب‌ها: شامل دو دسته فرهنگ لغت‌ها، دانش‌نامه‌ها، اطلس‌ها و همچنین کتب تخصصی در یک رشته علمی‌اند.

مجله‌ها و نشریات ادواری: شامل روزنامه‌ها و سایر مجله‌های عمومی و تخصصی‌اند.

* رئیس گروه برنامه ریزی راهبردی دفتر امور اقتصادی ستاد سازمان

اسناد: شامل نشریه‌هایی است که توسط سازمان‌های ذی‌صلاح مثل بانک مرکزی، مرکز آمار قضائی وزارت دادگستری و ... منتشر می‌شوند. استفاده از اسناد و مدارک و روش‌های صحیح منبع‌گذاری و متأخریابی از اهمیت بسیار زیادی در جامعه‌شناسی برخوردار است. به این‌طریق که در تحقیقات، حق دیگران ضایع نشود. یعنی خواننده بداند؛ که جمله یا پاراگراف خاص که در تحقیق نقل شده از کجا اخذ شده است. همچنین اعتبار یک تحقیق تاریخی به نوع مدارک و اسنادی است که پژوهشگر از آن‌ها بهره گرفته است. بنابراین مأخذیابی نه‌تنها منبع‌یابی را در مسأله سنجش به‌عهده دارد؛ بلکه به نوعی ارتباط اخلاق با علم را هم بیان می‌کند.

خلاصه و جمع‌بندی

پارادایم‌ها و مکاتب پژوهشی متعددی در علوم اجتماعی با بررسی متون و اسناد سروکار دارند. روش اسنادی به منزله روشی کانونی در میان آنها قرار دارد. برای نمونه پژوهشگران در پارادایم هرمنوتیک، تفسیرگرایی و قوم‌نگاری در مطالعات و تحلیل‌های خود از اسناد و مدارک استفاده می‌کنند. در این بین برخی از پاردایم‌ها سهم بیشتری در بکارگیری و توسعه تکنیکی روش اسنادی دارند. پژوهش اسنادی یعنی تحلیل آن دسته از اسنادی که شامل اطلاعات درباره پدیده‌هایی است که قصد مطالعه آنها را داریم. این روش مستلزم جست‌وجویی توصیفی و تفسیری است. به همین دلیل نمی‌توان توسعه نکنیکی این روش به سنت هرمنوتیک متصل کرد. در این روش پژوهشگر در صدد آن است که از فهم مقاصد و انگیزه‌های اسناد و متون یا تحلیل تاویلی یک متن خارج شود. سپس آن را به عنوان زبان مکتوب و گفتمان نوشتاری نویسنده، پذیرفته و مورد استناد قرار دهد. بنابراین بستر معرفت‌شناختی و تکنیکی پژوهش اسنادی به پارادایم تفسیری نزدیک است.

اثر نوسانات نرخ ارز بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی

ارائه کننده: دکتر شهباز شمس الدینی*

تاریخ ارائه: ۱۴۰۲/۱۱/۲۳

خلاصه:

با توجه به جایگاه مهم بخش کشاورزی در اقتصاد ایران و تاثیرپذیری متغیرهای این بخش از اعمال سیاست‌های پولی و ارزی، مطالعه پیش‌روی با هدف بررسی اثر شوک‌های نرخ ارز و سیاست پولی برشاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی با استفاده از رهیافت خود رگرسیون با وقفه‌های گسترده غیرخطیNARDLو داده‌های فصلی دوره ۱۳۸۸ (فصل چهارم) تا ۱۳۹۸(فصل چهارم) در ایران انجام شده‌است. ایستایی متغیرهای مدل با استفاده از آزمون دیکی فولر تعمیم یافتهADF مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون کرانه‌ای حاکی از آن است که رابطه تعادلی بلندمدت (هم‌انباشتگی) هم به صورت خطی و هم به صورت غیرخطی میان متغیرهای مدل وجود دارد. برآورد مدل غیرخطی نشان می‌دهد در کوتاه‌مدت، شوک مثبت نرخ ارز موثر واقعی اثر مثبت و معنی‌داری بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی داشته‌است. در بلندمدت شوک‌های مثبت و منفی نرخ ارز به ترتیب دارای اثر مثبت و منفی معنی‌دار بر شاخص قیمت محصولات کشاورزی می‌باشند. در بلندمدت همچنین شوک‌های مثبت و منفی حجم پول دارای اثر مثبت و معنی‌دار بر شاخص قیمت محصولات کشاورزی بوده‌اند. همچنین شاخص قیمت مصرف‌کننده با یک وقفه زمانی و در کوتاه‌مدت دارای اثر مثبت و معنی‌دار بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی بوده است. به‌علاوه هم در کوتاه‌مدت و هم در بلندمدت، تولید ناخالص داخلی اثر منفی و معنی‌داری بر قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی داشته‌است. نتایج آزمون والد بیانگر آن است که درکوتاه‌مدت، اثر شوک‌های نرخ ارز و حجم پول بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی متقارن و در بلندمدت نامتقارن است. افزایش قدرت رقابت‌پذیری محصولات کشاورزی مستلزم جلوگیری از کاهش مداوم ارزش پول ملی کشور و نیز اعمال سیاست‌های پولی مناسب با به حداقل رساندن پیامدهای منفی آنها می‌باشد.

توصیه‌های کاربردی:

۱-شوک مثبت نرخ ارز موثر واقعی(کاهش ارزش پول ملی) هم در کوتاه‌مدت و هم در بلندمدت، اثر مثبت و معنی‌داری بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی دارد ولی شوک منفی نرخ ارز موثر واقعی(افزایش ارزش پول ملی) صرفا در بلندمدت دارای اثر منفی و معنی‌دار بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی بوده‌است. براین‌اساس، کاهش ارزش پول ملی همواره باعث افزایش سطح قیمت محصولات کشاورزی می‌شود. بنابراین مهمترین اقدام پیش‌روی سیاست‌گزاران و برنامه‌ریزان کشور برای کنترل روند افزایشی قیمت‌ها آن است که از کاهش ارزش پول ملی جلوگیری نمایند.

۲-شوک‌های مثبت و منفی حجم پول(سیاست‌های پولی انبساطی و انقباضی) فقط در بلندمدت دارای اثر مثبت و معنی‌دار بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی می‌باشند. سیاست‌های پولی انبساطی در بلندمدت به دلیل افزایش حجم نقدینگی منجر به افزایش شاخص‌های قیمت در همه بخش‌های اقتصادی کشور از جمله بخش کشاورزی خواهد شد. از طرف دیگر نتیجه اعمال سیاست‌های پولی انقباضی در بلندمدت یا باعث روی آوردن تولیدکنندگان بخش کشاورزی به بازارهای غیر رسمی مالی با هزینه‌های بالای تامین منابع مالی می‌شود و یا این که کاهش تولید و عرضه محصولات کشاورزی را به دنبال خواهد داشت. بنابراین، نتیجه اعمال سیاست‌های پولی در بخش کشاورزی همانند یک تیغ دولبه بوده و استفاده از این ابزار توسط مقامات پولی نیازمند در نظر گرفتن همه جوانب امر است.

۳- تولید ناخالص داخلی کشور هم در کوتاه‌مدت و هم در بلندمدت، اثر منفی و معنی‌داری بر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات کشاورزی داشته‌است. بدیهی است چنانچه افزایش تولید ناخالص داخلی کشور منجر به تولید کالاها و خدمات بیشتری گردد، یکی از پیامدهای مثبت این اقدام همانا کاهش سطح عمومی قیمت‌ها در همه بخش های اقتصادی از جمله بخش کشاورزی خواهد بود.

* عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویر احمد

۱-۳-۲- تبیین انواع مدل های زنجیره ارزش کشاورزی در دنیا

ارائه کننده: دکتر بهروز حسن پور *

تاریخ ارائه: ۱۴۰۲/۱۱/۱۴

خلاصه:

بر اساس آمار سازمان همکاری و توسعه اقتصادی سازمان ملل، امروزه ۷۰ درصد تجارت جهانی در قالب زنجیره‌های ارزش جهانی صورت می‌گیرد. در یک تعریف ساده، به کلیه اقداماتی که در یک فعالیت کسب و کار کشاورزی و غذایی به صورت زنجیروار و بدون واسطه انجام شود تا برای مشتریان، خلق ارزش نماید، زنجیره ارزش کشاورزی گویند. اهداف اصلی توسعه و تکمیل زنجیره ارزش کشاورزی، ساماندهی تجارت و بازاریابی داخلی و خارجی محصولات کشاورزی، افزایش کمی و کیفی محصولات، توسعه کشت قراردادی، پایداری تولید و صادرات، ارتقای بهره‌وری، کاهش قیمت تمام شده، کاهش واسطه‌گری و افزایش ضریب نفوذ دانش و سرمایه به بخش کشاورزی می‌باشد. زنجیره‌های ارزش کشاورزی حداقل دارای پنج حلقه اصلی و یک حلقه پشتیبان هستند. زنجیره‌های ارزش کشاورزی به دلیل پیچیدگی، گستردگی و تنوع محصولات کشاورزی از گستردگی بازار جهانی آن از مزرعه تا سفره و همچنین به لحاظ موضوع امنیت غذایی جهانی ۸ میلیارد انسان بر روی کره خاکی و کاهش فقر غذایی اهمیت ویژه‌ای در دنیا دارد. در دنیای تجارت، شرکت‌هایی که زنجیره ارزش یک یا چند محصولی را مدیریت می‌کنند، بر اساس تخصص، بازدهی نسبت به مقیاس، مزیت‌های نسبی و رقابتی، نوع محصولات تولیدی و فرآیند تهیه محصولات، مدل‌های متفاوتی از تجارت را انتخاب می‌کنند. از جمله مدل‌هایی که در این خصوص می‌توان نام برد شامل مدل یکپارچه، مدل ارکستر، مدل بازیگر لایه‌ای و مدل بازارساز می‌باشد.

توصیه های کاربردی:

۱- به دلیل اهمیت موضوع زنجیره‌های ارزش محصولات کشاورزی در تجارت دنیا، لازم است مدل‌های متنوع زنجیره ارزش کشاورزی که در دنیا رایج هست را به‌خوبی تبیین و تشریح نماییم.

۲- لازم هست تجربه کشورهای مختلف دنیا در بکارگیری مدل‌های متنوع زنجیره ارزش کشاورزی با در نظر گرفتن مزیت‌های نسبی و رقابتی و نوع محصولات تولیدی مورد ارزیابی قرار گیرد تا امکان سنجی بکارگیری این مدل‌ها در شرکت‌های ایرانی که در قالب زنجیره ارزش کشاورزی فعالیت دارند انجام شود.

* عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس

گزارش بازدیدهای استانی دبیرخانه ملی بهره وری- سیستان و بلوچستان

دبیرخانه کمیته بهره وری به همراه رئیس محترم طرح و برنامه معاونت زراعت و مدیرکل محترم دفتر غلات معاونت زراعت وزارت جهاد کشاورزی در سفر به استان های سیستان و بلوچستان و خوزستان در بهمن ماه ۱۴۰۲ ضمن تبیین برنامه ارتقاء بهره وری بخش کشاورزی با مسئولان ستاد جهاد کشاورزی استان دیدار و امور مربوط به حوزه های مختلف بهره وری استان را پیگیری و از مزارع نوآور منطقه بازدید بعمل آورند. بازدیدهای استان سیستان و بلوچستان شامل واحد شترداری چشمه زیارت زاهدان ، سایت چند منظوره تولید آبزیان، طیور، محصولات باغی و گیاهان دارویی، سایت تولید خرمای مجول در نقطه صفر مرزی میرجاوه،کشت های پاییزه شهرستان با هدف بررسی روند اجرای طرح الگوی کشت،کانون های کشاورزی حفاظتی و مزارع تولید بذرگندم، بازدید از مزارع پیاز منطقه ابتر، مزارع کلزا، پنبه، جالیز و باقلا و بازدیدهای استان خوزستان شامل اجرای پروژه ملی تحقیقی – ترویجی-توسعه ای اصلاح باغات کم زیتون با استفاده از پیوند سرشاخه کاری، طرح علوفه کاری شیلات شهرستان کارون، سستم آبیاری تحت فشار موضعی برای کشت ۳ نوع محصول (گندم، نخیلات، میانه کاری نخیلات) شهرستان خرمشهر بوده است. همچنین در روز پایانی بازدید حکم ریاست کمیته بهره وری استان ها به رئیس سازمان و احکام دبیر و اعضای کمیته بهره وری استان ها اعطا شد.

سیستان و بلوچستان- میرجاوه – نقطه صفر مرزی
تولید خرمای مجول

* دکتر راحله فرهنگ– ستاد سازمان

گلخانه تولید پاجوش خرمای مجول

معرفی زنجیره‌های ارزش محصولات راهبردی قابل توجه و ارزشمند (ایران اکسپو ۲۰۲۴- تهران)

نمایشگاه بین المللی ۲۰۲۴ **Iran Expo** از تاریخ ۸ لغایت ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ در تهران با شعار "توسعه زنجیره‌های ارزش" برای نمایش ظرفیت‌ها و توانمندی‌های صادراتی استان‌های کشور با رویکرد توسعه زنجیره‌های ارزش و جلوگیری از خام فروشی محصولات برگزار گردید. غرفه استان فارس در پاویون وزارت کشور در نمایشگاه بین المللی ۲۰۲۴ **Iran Expo** ، یکی پربازدیدترین غرفه‌ها بخاطر تنوع محصولات و رونمایی از ۲۳ زنجیره‌های ارزش محلی استان **(LVC)** یا **(Local Value Chain)** بود. به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس، برگ زرین دیگری بر افتخارات این مرکز افزوده شد. این افتخار حاصل تلاش مستمر و بی وقفه کلیه دست‌اندرکاران و بویژه بهروز حسن پور محقق عضو هیأت علمی بخش تحقیقات اقتصادی، اجتماعی و ترویجی مرکز فارس بود. گفتنی است این دستاورد ارزشمند که حاصل چهار سال تلاش نامبرده است از طریق گفتمان سازی، مدلسازی، آموزش بخش خصوصی و دولتی، تهیه نشریه ترویجی و دستورالعمل، ارزیابی، برگزاری مستمر جلسات کارگروه زنجیره ارزش کشاورزی استان با مشارکت بخش خصوصی به غرفه فارس در نمایشگاه اکسپو تهران رسید که توسط احمد وحیدی وزیر کشور، محمد هادی ایمانیه استاندار فارس، محمد علی نیکبخت وزیر جهاد کشاورزی و سید مجتبی خیام نکویی رییس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و بسیاری از مقامات استانی، ملی، بین‌المللی و سایر اقشار و بازدیدکنندگان در نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۴ مورد بازدید قرار گرفت و سبب جلب توجه بازدیدکنندگان شد. گفتنی است در روز پایانی نمایشگاه و در مراسم اختتامیه، از سوی معاون اقتصادی وزیر کشور دکتر کوشش تبار از آقای بهروز حسن پور با اهدای لوح، تقدیر به عمل آمد.

همچنین در پاویون وزارت کشور ضمن رونمایی ۲۳ زنجیره ارزش راهبردی فارس، تعداد ۴۹ تفاهم نامه همکاری مربوط به بخش کشاورزی که ۲۰ مورد تفاهم نامه خارجی با تجار کشورهای مغولستان، ازبکستان، چین، پاکستان، مالزی، عراق، افغانستان، کویت، عمان و .. در زمینه صادرات و سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، دام و طیور و شیلات و نیز تعداد ۲۹ تفاهم نامه با تجار داخلی در زمینه توسعه صادرات و سرمایه گذاری، بسته بندی و بازار محصولات کشاورزی به امضا رسید.

* دکتر بهروز حسن پور عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس

ردیف	نام شرکت	شهرستان	نام محصول	نام مدیر عامل	شماره تماس
۱	سمیران سلامت (لوفان)	شیراز	سیب	مصطفی ابویی فر	۹۱۷۱۱۷۳۵۵۱
۲	سپیدان سلامت پارس	سپیدان	سیب	علی همایون	۹۱۷۳۱۰۹۵۱۵
۳	سپیدان سلامت پارس	سپیدان	سیفی جات	علی همایون	۹۱۷۳۱۰۹۵۱۵
٤	سیمرغ پروران پارسه	شیراز	شتر مرغ	حمید احقاقی	۹۱۷۱۱۱۵۷۷۳
٥	اسپادرایمون پاسارگاد	مرودشت	گیاهان دارویی	مصطفوی	۹۱۳۲۲۷۸۱۰۱
٦	سمیران سلامت (لوفان)	شیراز	مرکبات	مصطفی ابویی فر	۹۱۷۱۱۷۳۵۵۱
۷	شرکت عسل ناصری	شیراز	عسل	عزیزالله ناصری	۹۱۷۳۲۲۹۰٤٤
۸	مجتمع گوشت و کشتارگاه	اقلید	تولید و توزیع گوشت قرمز	مهدی پرویزی	۹۱۷۱۱۱٤۵۸۹
۹	تعاونی تولیدی ۲۱ بیضا	بیضا	خوراک ماهی	آقای عبودی	۹۱۲۰۱۲۰۷۰۱
۱۰	پرورش ماهی ملوسجان	بیضا	ماهی رنگین کمان	آقای عبودی	۹۱۲۰۱۲۰۷۰۱
۱۱	فیگتین استهبان	استهبان	انجیر	جواد آتشی	۹۱۷۱۰۲۳۹۸۶
۱۲	فزل سرای بهشت ۷۳	سپیدان	ماهیان سردابی	حامد قطعی	۹۱۷۱۱۷۷٤٤۳
۱۳	فراورده های لبنی رامک	شیراز	لبنیات	آقای قدرتی	۹۱۳۰۰۰۸۹۷
۱٤	شرکت بیتاتین	استهبان	انجیر	عباس رضازاده	۹۱۷۳۱۸۲۲٤
۱۵	شیر بز و شتردلارام	خرامه	شیر بز و شتر	حمید افشاری	۹۱۷۳۱۱۱۳۰۷
۱٦	ماده ژنی دلارام	خرامه	تکثیر ژنی دام (بز و شتر)	حمید افشاری	۹۱۷۳۱۱۱۳۰۷
۱۷	شرکت فارس مرغ	کوار	تخم مرغ	مجتبی فضلی	۹۱۷۳۱۹۸۰۰٦
۱۸	سمیران سلامت (لوفان)	شیراز	سبزی و صیفی	مصطفی ابویی فر	۹۱۷۱۱۷۳۵۵۱
۱۹	شرکت نیوندشت	مرودشت	خیارشور و ترشیجات	کمال تجیری	۹۱۷۱۰۲۹۲٤۸
۲۰	راد مرغ سالم و لدید (سالید)	شیراز	مرغ گوشتی	احسان روحانی	۹۱۷۱۱۷۳۸۷۰
۲۱	اتحادیه شرکتهای تعاونی دامداران فارس	شیراز	محصولات دامی	حسن رضایی	۹۱۷۱۱۷۹۳۲۹
۲۲	شرکت کشت و صنعت مهربان	ابادہ	سیب زمینی	مهرداد مهربان	۹۱۷۱۵۱۱۳۲۲
۲۳	شرکت عسل شیرین (شافی)	فیروزآباد	عسل	محمد ساسانی	۹۱۷۱۱۳۷۷۸۲

